

ΚΑΙΤΣΑ

Έκδοση των Απανταχού Καϊτσιωτών

ΕΔΡΑ: Πατησίων 4, Αθήνα 106 77 • Περίοδος Γ' - Χρόνος 25ος • Αριθμός Φύλλου 106 • Ιανουάριος - Μάρτιος 2018
e-mail: sylogos_kaitsa@gmail.com w/s: sylogoskaitsioton.blogspot.com - www.makryrrachi.gr

Το άρθρο της Προέδρου Αναστάσεως ημέρα λαμπρυνθώμεν ... Καϊτσιώτες!

Πολλά δε θέλει ο άνθρωπος να 'ναι ήμερος και άκακος. Λίγο φωμί, λίγο κρασί Χριστούγεννα κι Ανάσταση»

ΟΔΥΣΣΕΑΣ ΕΛΥΤΗΣ

Οι ημέρες του Πάσχα και της Ανάστασης, μας παραπέμπουν στο χωριό. **Στην Καϊτσα!** Σ' αυτή που κατέχει ένα μικρό σημάδι στο μεγάλο χάρτη της Ελλάδας, αλλά που στέκει διάπλατη στην ψυχή και στην καρδιά μας. Είναι το χωριό, που γέννησε ανθρώπους, εργάτες της γης, αλλά και ανθρώπους, εργάτες του πνεύματος. Όπως όλα τα χωριά. Μα τώρα ο λόγος για την Καϊτσα! Κι όλοι μαζί οι παραπάνω, σαν ένα μελίσσι, στήσαντε το χωριό στα πόδια του, μετά από κάθε δυσκολία του παρελθόντος. Ας γίνει αυτό και σήμερα. Σήμερα, που οι καιροί μας παραπέμπουν κάπως, στα παλιά. Εννοώ την πενία, που χτυπάει τις πόρτες στο χωριό και όχι μόνο, αλλά και στην οποία αργά ή γρήγορα φαίνεται πως όλοι σχεδόν θα φτάσουμε. Απέχουμε όμως παρασάγγας, αγαπητοί μου, από τις προηγούμενες γενιές, που γεννήθηκαν, ανατράφηκαν και έζησαν μέσα στην πενία. Γι' αυτό ίσως χρειάζεται να συμμαχήσουμε με τον Ποιητικό Λόγο. Τον ποιητικό λόγο της πενίας, που θα έλεγες **Ελύτης** με βάση τους παραπάνω στίχους. Γιατί αν δεν συμμαχήσουμε μ' αυτόν θα εξολοθρευτούμε συνειδησιακά, υπαρξιακά, ψυχικά και πνευματικά. Δεν εννοώ ένα σύνθημα, που θα συνενώσει τα πλήθη, ούτε μια πρόταση για ένα ιδεολόγημα. Εννοώ μια απολύτως προσωπική πορεία και στάση του καθένα από μας, με την οποία θα υπομείνει την ανέχεια και την καθημερινή βιοπάλη, αντιλαμβανόμενος τη συνολική κατάρρευση και το βαρύ ρεαλισμό της εποχής. Κι αυτό να γίνεται με μια λάμψη στο βλέμμα, που θα πηγάζει από αυτόν τον Λόγο και θα στηρίζει τον ίδιο, φωτίζοντας παράλληλα και τον περίγυρό του, με το φως της Αλήθειας. Ένας τέτοιος λόγος μας παραπέμπει στη θαλπωρή του χωριού και ιδιαίτερα αυτές τις Πασχαλινές μέρες. Να μοιραστούμε το λίγο μας και να γευτούμε το πολύ μας! Αυτές τις μέρες που επιστρέφουμε στην Καϊτσα. Με μια αίσθηση κρυφής χαράς. Σαν ποίημα. Για να συναντήσουμε τον προσωπικό μας παράδεισο. Κι ό,τι καταλάβουμε απ' αυτόν! «Ω! παράδεισε, μπορούμε να σε κερδίσουμε, αλλά δεν μπορούμε να σε καταλάβουμε», έλεγε ο διδάσκαλος του γένους **Ηλίας Μηνιάτης**. Μα εμείς εκεί θα γευτούμε το παράπονο και τον πόνο του γκιώνη κι η χαρά θα φωλιάσει μέσα μας. Γιατί όπως λέει άλλος σοφός «η χαρά καρποφορεί δια του πόνου». Θα γευτούμε τη μυρουδιά του χώματος και το αγέρι της πατριδικής γης. Θα νοιώσουμε τη γεύση των φαγητών με το νερό του χωριού μας. Θα σφίξουμε το χέρι των ανθρώπων, με τους οποίους πρωτοαναπνεύσαμε τον ίδιο αέρα. Θα περπατήσουμε στα σοκάκια, όπου θ' αναγνωρίσουμε περισσότερες θύμησες από κείνες, που νομίσαμε πως διαθέτουμε ως απόθεμα. Εκεί θ' αναστηθούμε! Εκεί στον Άη Νικόλα μας, θ' ανάψουμε το φως της Ανάστασης, να λαμπρύνουμε τους δρόμους και τα σοκάκια στο χωριό μας. Να λαμπρύνουμε την ψυχή μας!

Καλή Ανάσταση

Ευδοκία Κ. Οικονόμου

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Συλλόγου σας εύχεται ΚΑΛΟ ΠΑΣΧΑ

ΤΑ ΕΘΙΜΑ ΜΑΣ, ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Το όμορφο κοριτσάκι στη φωτογραφία είναι η αγαπημένη μου μαθήτρια **ΑΜΑΛΙΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΨΑΛΛΙΔΑ**, από την ΚΑΪΤΣΑ. Κάθε χρόνο την Παρασκευή, παραμονή της Ανάστασης του Λαζάρου, όλα τα κοριτσάκια του Γυμνασίου στο οποίο ντηρετώ, τραγουδούν τα Κάλαντα του Λαζάρου, που τους έχω διδάξει, κρατώντας τα στολισμένα καλαθάκια τους. Φυσικά και τα αγόρια μαθαίνουν τα Κάλαντα της Μεγάλης Παρασκευής (Το Μοιρόλι της Παναγίας), κρατώντας έναν στολισμένο σταυρό.

ΕΦΗ ΤΑΓΚΑΛΑΚΗ

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ «ΚΑΪΤΣΑ 2018»

Οι εκδηλώσεις του Συλλόγου για το φετινό καλοκαίρι πρόκειται να πραγματοποιηθούν στην Καϊτσα την Παρασκευή και το Σάββατο 17 και 18 Αυγούστου 2018. Ο ακριβής χώρος και το αναλυτικό πρόγραμμα θα ανακοινωθούν στο επόμενο φύλλο της εφημερίδας.

Το Δ.Σ.

ΣΥΝΑΠΑΝΤΗΜΑΤΑ ΜΕ ΑΦΟΡΜΗ ΤΗ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑ ΓΙΑ ΤΟ 2018

Ο ΣΥΛΛΟΓΟΣ μας διοργάνωσε πάλι τα ανταμώματα με αφορμή την κοπή της βασιλόπιτας 2018, τα οποία έχουν ως εξής:

1. ΚΟΠΗ ΒΑΣΙΛΟΠΙΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

Στην ΑΘΗΝΑ και στην αίθουσα εκδηλώσεων του ξενοδοχείου «**PARNON**» οι Καιτσιώτες απήλαυσαν για άλλη μια φορά την ιδιαίτερα εύγευστη βασιλόπιτα των **Γιάννη και Νίκου Καλτσά**, που χρόνια τώρα επιμελούνται και προσφέρουν για την ανάγκη της ημέρας. Ο **Χρήστος Κούρτης** προσέφερε για άλλη μια φορά επίσης, τα πιατάκια, τις χαρτοπετσέτες, τα ποτηράκια! Τσίπουρο προσέφερε ο **Γιώργος Χαραλάμπου**. (Συνέχεια στη σελ. 7)

ΛΟΓΟΣ ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΟΣ

ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ

Μέχρι νά περάσει ό καιρός τῆς πλάνης
νά μᾶς ἐγκαταλείψει τό κομφό φέμα
Θά προσευχηθοῦμε περισσότερο!
Θά ἐπιμείνουμε!
“Οπως ή ἀλήθεια, πού δέν σκεπάζεται μέ χῶμα

ὅπως οἱ κορμοί τῶν δένδρων, πού δέν λυγίζουν στόν ἄνεμο
ὅπως τά πουλιά, πού τραγουδᾶνε στά σύννεφα.
”Ετοιμοι σάν τά παιδιά
νά ζήσουμε τή ζωή μας
νά τήν πιούμε στό ποτήρι
μέ μιά ρουφηξιά!

E. OI.

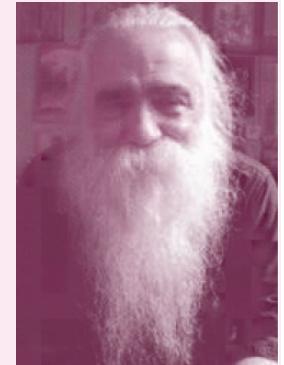
ΚΥΡΙΕ, ΕΙΣΑΚΟΥΥΣΟΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΥΧΗΣ ΜΟΥ

(Άποσπάσματα από ομιλία του Αρχιμανδρίτη Π. ΑΝΑΝΙΑ ΚΟΥΣΤΕΝΗ)

...Τὸ θέμα μας εἶναι «Κύριε, εἰσάκουσον τῆς προσευχῆς μου.» Εἶναι ἀπὸ τὸν 1420 Ψαλμό, ποὺ ἔχει ἴδιαίτερη δύναμη καὶ χάρη, ὅπως καὶ οἱ ἄλλοι, καὶ ἀπευθύνεται στὸν Κύριο καὶ Τὸν παρακαλεῖ νὰ ἀκούσει καλά, νὰ βάλει τὸ αὐτὸν καὶ νὰ ἀκούσει καλὰ τὴν προσευχή μας. Θέλομε κάποιος νὰ μᾶς ἀκούει. Κι αὐτὸς ποὺ μᾶς ἀκούει πάντοτε εἶναι ὁ Κύριος. «Ο πανταχοῦ παρὼν καὶ τὰ πάντα πληρῶν.» Καὶ δὲν μᾶς ἀφήνει ποτὲ καὶ μὲ τίποτε ὁ Κύριος. Γι’ αὐτὸν καὶ ἡ ψυχὴ μας Αὐτὸν γυρεύει καὶ Αὐτὸν ἀναζητᾷ. Ἀκόμα κι ἀν κάνει τὸ κακό, Ἐκεῖνον θέλει νὰ βρεῖ. Ἐκεῖνον φάχνει. Ἀλλωστε, Ἐκεῖνος τῆς λείπει. Γι’ αὐτὸν καὶ ἡ ψυχὴ μας φέρεται ὄρμεμφύτως πρὸς Αὐτόν. Ὁρμα, δηλαδή, πρὸς Ἐκεῖνον. Γιατὶ ἀπὸ Ἐκεῖνον προέρχεται. Καὶ Ἐκεῖνος μᾶς ἔπλασε. Ἀκόμη κι οἱ ἀρχαῖοι φιλόσοφοι, οἱ Ἐλεᾶται, ἔλεγαν «τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν.» Προερχόμεθα ἀπ’ Αὐτόν. Εἴμεθα γενιά Του. Καταγόμεθα ἀπ’ τὸν Κύριο. Κι ὁ μεγάλος Κολοκοτρώνης τί ἔλεγε; Πώς «ἔχομε τὸ φύσημα τοῦ Θεοῦ.» Ὅταν τοῦ πάντα φονεύσει τὸν πολιτικό του ἀντίπαλο Ἀνδρέα Ζαΐμη, ἐκεῖνος τί τοὺς εἶπε; «Τό χετε, μπρέ, εὔκολο νὰ τὸν σκοτώσω; » Ἐχει μέσα του κι αὐτὸς τὸ φύσημα τοῦ Θεοῦ.» Τί ὠραῖα πράγματα! Τί εἶν’ ἡ Ὁρθοδοξία μας! Τί εἶν’ ἡ Ρωμιοσύνη μας! Πόση λεπτότητα και εὐαισθησία ἔχει! Καὶ πόση ἀνθρωπιά! Καὶ πόσα ὑπέροχα πράγματα!

ἀφοῦ εἶδα τὸν κίνδυνο.» «Ἄ, ἔτσι», λέει. «Ἐγὼ προσεύχομαι πάντοτε. Ἐχω καὶ σχέση καὶ ἐπικοινωνία μὲ τὸν Θεό. Τοῦ πα δυὸ κουβέντες καὶ συνεννοηθήκαμε. Συνεννοηθήκαμε! Ἔσύ», λέει, «τώρα τό πες. Γι’ αὐτὸν στό κανε αὐτὸν ὁ Θεός καὶ σ’ ἐσωσε κιόλας, γιὰ νὰ μάθεις νὰ προσεύχεσαι. Γιὰ νὰ μὴν ἀφήνεις τὴν προσευχή.»

Ἐνας περιηγητής, στὰ χρόνια τῆς Τουρκοκρατίας, ἐδῶ στὴν Ἑλλάδα, ἔγραφε: Πῆγα σὲ ἔνα βουνό, βρὲ παιδιά. Καὶ τί νὰ δῶ ἐκεῖ; Σκλαβωμένους Ἑλληνες. Πού χαν πάρει τὰ βουνὰ καὶ κρυβόντουσαν στὰ βράχια καὶ στὰ δέντρα καὶ στὰ σπήλαια καὶ στὶς ὄπες τῆς γῆς. Καὶ καθὼς ἥμουν ἐκεῖ ἔνα βράδυ, τοὺς εἶδα νὰ βγαίνουν καὶ πῆγαν σ’ ἔνα ξάριο, σὲ ἔνα μέρος ποὺ δὲν εἶχε δέντρα, κι ἔπεσαν δόλι κάτω καὶ προσευχόντουσαν καὶ ἔκλαιγαν καὶ παρακαλοῦσαν, γιὰ τὸ Γένος τὸ σκλαβωμένο, γιὰ τὸν ἐρχομὸ τῆς ἐλευθερίας, καὶ παρακαλοῦσαν, νὰ φωτίσει καὶ τοὺς Τούρκους ὁ Χριστὸς καὶ νὰ πᾶνε στὸ καλὸ καὶ ν’ ἀφήσουν τὴν πατρίδα μας ἐλεύθερη.

Τοῦ κανε αὐτοῦ τοῦ προτεστάντη βαθειά ἐντύπωση αὐτὴ ἡ πράξη τῶν σκλαβωμένων Ἑλλήνων. Ἡ πράξη τῆς προσευχῆς. Ἡ καταφυγὴ στὰ ὅρη. «Ἡρα τοὺς ὀφθαλμούς μου εἰς τὰ ὅρη.» Ἔτσι ἔλεγε ὁ Δαυίδ. Σήκωσα τὰ μάτια μου στὰ βουνά. Καὶ βουνὰ στὴν Ἐκκλησία εἶναι οἱ ἄγιοι τῆς Ἐκκλησίας μας. Πού ναι γιὰ τὰ ἐλάφια. «Ορη τὰ ὑψηλὰ ταῖς ἐλάφοις.» Τὰ φηλὰ βουνὰ εἶναι γιὰ τὰ ἐλάφια. Οι φηλὲς καὶ μεγάλες ἀρετὲς εἶναι

γιὰ τοὺς ἀγίους. Ἐνῷ γιὰ τοὺς μικροὺς ἐμᾶς τοὺς λαγωοὺς εἶναι ἡ πέτρα. Τὸ σπήλαιο. Ο Χριστός, δηλαδή. «Πέτρα καταφυγὴ τοῖς λαγωοῖς.» Λαγωός. Λαγός, ἔ; Ἐλληνικὴ γλῶσσα. Γίνονται τὰ πάντα νὰ τὴν χαλάσουν. Τὴν ἰστορία νὰ τὴν διαστρέψουν. Τὰ πάντα. Γιατὶ; Γιατὶ ἔχει ἀξία. Ο Χριστός, λοιπόν, εἶναι ἡ καταφυγὴ μας. «Κύριε, καταφυγὴ ἐγενήθης ἡμῖν ἐν γενεᾷ καὶ γενεᾷ», λέει σ? ἄλλον φαλμόν. Εἶναι τὸ καταφύγιον ὅλων τῶν γενεῶν. Ἐμεῖς, σὰν τοὺς λαγούς, φοβισμένοι ἀπ’ τὸ κακό, πληγωμένοι ἀπὸ τὰ λάθη μας καὶ ἀποκλεισμένοι ἀπὸ τὶς ἀνομίες μας, τρέμουμε. Κι εἴμαστε φτερὸ στὸν ἄνεμο καὶ κάρφος ἀχύρου. Καὶ θέλομε μιὰ ἀγκαλιά. Θέλομε ἔνα καταφύγιο. Κι αὐτὸν τὸ καταφύγιο εἶναι ὁ Χριστός μας. Ἡ μητέρα Του καὶ μητέρα μας, ἡ Παναγία καὶ οἱ ἄγιοι καὶ οἱ ἀγγελοι. Εἶναι ἡ ἀγκαλιά Του ἡ Ἐκκλησία. Ἡ Θεία Του ἀγκαλή.

Ασπρόμαυρες αναμνήσεις από τα παλιά....

Οι φωτογραφίες από το αρχείο τής δασκάλας κας ΑΜΑΛΙΑΣ ΚΟΥΤΣΙΚΑ - ΤΑΓΚΑΛΑΚΗ

Αμαλία Κούτσικα, Μάιος 1955. Από τις Γυμναστικές Επιδείξεις της Στ' Τάξεως του Προτύπου Δημοτικού Σχολείου, του προσαρτημένου στην Παιδαγωγική Ακαδημία Λαμίας, για την Πρακτική Άσκηση των σπουδαστών.

Αντίστοιχη φωτογραφία υπάρχει στο λεγκόμα του ΝΙΚΟΥ ΔΑΒΑΝΕΛΛΟΥ: ΛΑΜΙΑ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΜΙΑΣ ΠΟΛΗΣ (σελ. 393)

Η ΠΡΩΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

Αμαλία Κούτσικα - Ταγκαλάκη

Η Αμαλία Κούτσικα - Ταγκαλάκη τελείωσε το Δημοτικό Σχολείο Μακρυρράχης τον Φεβρουάριο του 1946. Το σχολικό έτος 1945-1946, για να καλυφθούν τα κενά της Κατοχής, τα δύο εξάμηνα ελήφθησαν ως δύο σχολικά έτη. Άν και αριστούχος, η συνέχιση στο Γυμνάσιο ήταν αδύνατη για πολλούς λόγους. Έτσι προς μεγάλη της θλίψη, έχασε το εξάμηνο που τότε αντιστοιχούσε σε ένα έτος.

Το καλοκαίρι του 1946 για καλή της τύχη, οι γονείς της την έστειλαν στη Λαμία, στην πρώτη της εξαδέλφη Βάγια Κουτρούμπα- Καραγιαννίδη να τη βοηθά στα δύο μικρά παιδιά της. Στη συζήτηση για το σχολείο, η εξαδέλφη της πρότεινε αν θέλει να μείνει μαζί τους και να πάει στο Γυμνάσιο. Ω! Τι θαύμα! Έτσι, έγινε η αρχή με καταπληκτική πρόοδο. Άριστα σε όλα τα μαθήματα, άριστα και στα Γαλλικά!

Και πάλι όμως, προέκυψαν εμπόδια. Είναι η εποχή του Εμφύλιου και οι ιθύνοντες του χωριού δεν της έδωσαν άδεια τον Σεπτέμβριο του 1947 να φύγει για τη Λαμία και να συνεχίσει την φοίτησή της στο Γυμνάσιο. Έτσι χάνει και δεύτερη χρονιά.

Στις αρχές του 1948 βρέθηκε σε συγγενείς της, στο Δομοκό. Τον Σεπτέμβριο του 1948 διακαής πόθος της ήταν να συνεχίσει το Γυμνάσιο. Οι δυσκολίες όμως ήταν πάρα πολλές και επιπλέον έπρεπε να πληρωθεί κάποιο ποσό, για εγγραφή στο Γυμνάσιο, που φυσικά δεν υπήρχε. Οπλισμένη με θάρρος αλλά και λαχτάρα για την εκπαίδευση, πήγε στους καθηγητές του Γυμνασίου και τους παρακάλεσε να την δεχτούν ως ακροάτρια. Εκείνοι, εντυπωσιασμένοι από το θάρρος της και το ζήλο της για μάθηση, αποφάσισαν να την δεχτούν ως άπορη μαθήτρια.

Στην αρχή, δανειζόταν βιθλία από συμμαθήτριά της και τα επέστρεφε. Αυτό δεν την εμπόδισε να αριστεύει. Τελείωσε την Δ' και την Ε' Τάξη του Οκταταξίου Γυμνασίου Δομοκού, με άριστες επιδόσεις και απονομές Βραβείων και τις υπόλοιπες τάξεις ΣΤ' Ζ' Ή', με τις ίδιες επιδόσεις στη Λαμία.

Το 1953 έδωσε εξετάσεις, χωρίς φροντιστήριο, στην Παιδαγωγική Ακαδημία Λαμίας, την οποία και τελείωσε παίρνοντας το Πτυχίο της.

Διορίστηκε ως δασκάλα και υπηρέτησε 12 έτη στο χωριό μας μαζί με τον σύζυγό της Γεώργιο Ταγκαλάκη. Ήταν τα πιο δημιουργικά χρόνια, στην αρχή της εκπαιδευτικής τους σταδιοδρομίας, γεμάτα από νεανικό ενθουσιασμό που άφησαν ένα έργο μοναδικό και αξιόλογο. Η μεγαλύτερη τους επιβράβευση ήταν η αγαπητή και η εκτίμηση των συγχωριανών μας όλα τα χρόνια μέχρι και σήμερα.

Στη συνέχεια υπηρέτησε για άλλα 23 χρόνια στην Αθήνα, μάλιστα τα τελευταία 5 χρόνια υπηρέτησε ως Δ/ντρια του 11^{ου} Δημοτικού Σχολείου Ηρακλείου Αττικής.

Το παρόπονό της είναι που κανείς ως τώρα από αυτούς που ασχολήθηκαν με την ιστορία του χωριού, δεν ανέφερε αυτή την πρωτιά της.

Έτσι, αυτό το παρόπονο αποφάσισα να το αποκαταστήσω, εγώ η κόρη της, τουλάχιστον τώρα που είναι εν ζωή.

Πράγματι, η μητέρα μου και δασκάλα στο αγαπημένο μας χωριό είναι

Η ΠΡΩΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΑΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ ΜΑΣ!

Με εκτίμηση,
Ευθυμία Γ. Ταγκαλάκη

Από τις Γυμναστικές Επιδείξεις του του ιδίου Σχολείου, με τη μαθήτρια της Στ' Τάξεως Αγγελική Τσάτσου, κόρης της Αριάδνης Οικονόμου-Τσάτσου από το χωριό μας.

**...Για να θυμούνται οι παλιοί
...και να γνωρίσουν οι νεότεροι....**

Από την Ευδοκία Κ. Οικονόμου

Λέξιες και φράσεις του χωριού-Ντοπιολαλίες:

- Κάτσε αδαυτού: εκεί, που είσαι ακριθώς.
- Αυτό το χωράφι είναι θαρκό: έχει συνέχεια νερά.
- Γέννησε διπλάρκα: δίδυμα.
- Αυτόν δεν μπορείς να τον κάνεις ζαφτ: να τον καταφέρεις.
- Πέρασε ένας μπάκακας: ένας βάτραχος.
- Αυτός είναι ντιπ ρούσους: εντελώς ξανθός.
- Πάει αυτός, Τσιακμάκσι: Τρελάθηκε.